

Jsou místa, která v sobě schovávají nejednu záhadu a o kterých vypráví různé pověsti. Podle jedné z nich se v hlubokých černých lesích, které v minulosti pokrývaly většinu území Černokostelecka, nacházely jiskřivé čisté prameny, studánky, tůně, potoky, které ukrývaly mnohá tajemství.

Posvátný a tajuplný klid lesů střežily od pradávna i různé podivné bytosti.

Vypráví se, že tam, kde se dnes rozkládají Svojetice, měla vybrané za své sídlo krásná a důstojně vyhlížející kouzelná bytost, Vodní paní. Nebyla zlá, nikomu neškodila, právě naopak i mnoha lidem v nouzi, hladu a žízni pomohla.

Často se tiše procházela po sotva patrných pěšinkách vyšlapaných zvěří od pramene k prameni, o které se sama starala. Pečovala o studánky, lesní jezírka a potoky.

Proto se také do zdejších lesů k čisté pramenité vodě stahovala velká množství zvěře, přilétali ptáci a v létě na lesních paloucích přelétávali různobarevní motýli, kteří vypadali jako létající drahokamy. Časem se mezi okolní lid rozkřiklo, že se v těch záhadných a tajemných lesích nachází rajské místo, kde je klid, bezpečí, dostatek zvěře, vody a dřeva.

A tak, jak se lidé postupně zbavovali strachu z neprostupných tmavých lesů a stále častěji do nich vstupovali, aby je zvětší části vykáceli, proměnili v pole a louky, tak se stahovala Vodní paní stále více do hloubi lesů. Opouštěla prameny čisté vody a lidem přenechávala studánky, tůně a potoky svého království. Věřila, že se noví osadníci budou chovat stejně dobře jako ona k jejím dětem, kterými byly právě ty vodní prameny, voňavé lesní tůně a čisté potoky a že je budou opatrovat a starat se o ně.

Časem se však ukázalo, že noví obyvatelé přestali naslouchat šumění lesů a zurčení potoků, nevážili si darů lesa, nedbali čisté vody, daru pramenů.

Žili hříšně, honba za penězi a majetkem jim zatvrdila srdce a zaslepila oči.

Vodní paní chtěla zachránit prameny, potoky, studánky a vyslala z lesů své pomocníky, vodní víly, světýlka, lesní bytosti, aby zkusily napravit lidmi napáchané škody. Byl to ale marný boj.

I zaplakala Vodní paní nad tou zkázkou, její slzy zkameněly a staly se z nich malé zelené svítící kamínky. S těžkým srdcem se pak rozhodla nevděčnému lidskému plemeni udělit trpkou ránu a tvrdou nepropustnou skálou jim uzavřela většinu míst, kde vyvěrala čistá, léčivá voda. Tak se stalo, že lidé onemocněli z nečisté vody, kterou si sami zkazili a aby se dostali k pitné čisté vodě, museli začít velmi těžce pracovat, vrtat a sekát do tvrdé skály. Stálo je to a stále stojí mnoho úsilí a také mnoho peněz.

Ale Vodní paní přece jen jednou za čas vychází z posledních čistých pramenů, skrytých před zraky lidí v nitru lesa. Jde se podívat, zda se lidé polepšili, zda se začali k vodě chovat lépe a jestli si zaslouží, aby jim znovu otevřela své srdce a prameny čisté vody.

To pak za tmavé noci na pavoučích sítích zasvítí jako duha barevná světýlka ve tvaru studánek a otevřou se místa, kde zanechala své světélkující slzy. Taková místa hlídá přízračná bytost a tomu, kdo taková místa najde pak dovolí, že si může domů světélka odnést, aby mu připomínala, jaký že mají lidé úkol.

Pověst říká, že až Vodní paní uvidí lidmi vyčištěných prvních třináct pramenů, vrátí se zpátky, aby odemkla skálu a lidem tak vrátila vodu s tajemnou léčivou mocí, která může uzdravit nejen nemocné tělo, ale také lidské srdce a duši.